

KROATYWNI

DRAMAT CHORWACKI PO 1990 ROKU

Wybór tekstów

Tom 2

BIBLIOTHECA: ALIA UNIVERSA

TOM XVII

KROATYWNI

DRAMAT CHORWACKI PO 1990 ROKU

Wybór tekstów

Tom 2

pod redakcją
Katarzyny Majdzik, Leszka Małczaka i Anny Ruttar

przy współpracy redakcyjnej
Małgorzaty Stanis

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2012

Redaktor serii: Bibliotheca: Alia Universa
Marek Pytasz

Tytuły oryginalne dramatów: Tena Štivičić *Nemreš pobjeć od nedelje*, Marijana Nola *Diva*,
Tomislav Zajec *John Smith, princeza od Walesa*, Milko Valent Gola *Europa*,
Asja Srnec-Todorović *Odbrojavanje*

Publikacja została dofinansowana ze środków
Ministerstwa Kultury Republiki Chorwacji

Publikaciju je sufinanciralo
Ministarstvo Kulture Republike Hrvatske

Projekt objęty jest mecenatem miasta Katowice

Projekt został zrealizowany
w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego

SPIS TREŚCI

TENA ŠTIVIČIĆ	
Nie uciekniesz przed niedzielą. Monodram dla dwóch aktorów	7
MARIJANA NOLA	
Diwa. Dramat w jednym akcie	47
TOMISLAV ZAJEC	
John Smith, księżna Walii. Epizod z życia pewnego Brytyjczyka w jednym akcie	87
MILKO VALENT	
Goła Europa	123
ASJA SRNEC-TODOROVIĆ	
Odliczanie	185
O <i>Kroatywnych</i> ... i polskich przekładach dramatu chorwackiego oraz obecności literatury chorwackiej na scenach polskich po 1990 roku	253
Noty o Autorach	263

O KROATYWNYCH...
I POLSKICH PRZEKŁADACH
DRAMATU CHORWACKIEGO
ORAZ OBECNOŚCI
LITERATURY CHORWACKIEJ
NA SCENACH POLSKICH PO 1990 ROKU

Kroatywni. Dramat chorwacki po 1990 roku. Wybór tekstów powstał na podstawie antologii współczesnego dramatu chorwackiego zatytułowanej *Od brojavanja (Odliczanie)*. Zestawił ją Leo Rafolt, a wydała w 2007 roku Zagrzebska Szkoła Slawistyczna. Leo Rafolt jest również autorem wstępu do niniejszego wyboru, wstępu, który ma na celu zaprezentowanie polskiemu czytelnikowi kondycji dramatu i teatru chorwackiego po 1990 roku. W *Kroatywnych* oprócz siedmiu dramatów pochodzących z *Odliczania* (są to dramaty Lady Kaštelan, Mate Matišićia, Asji Srnec-Todorović, Filipa Šovagovicia, Teny Štivičić, Milko Valenta, Tomislava Zajeca¹) znalazły się jeszcze trzy utwory wybrane przez zespół realizujący projekt (utwory Dubravko Mihanovicia, Marijany Noli i Borivoja Radakovicia). Każdy z nich był nagradzany i uwzględniany w którejś z opublikowanych antologii współczesnego dramatu chorwackiego (z wyjątkiem *Diwy* Marijany Noli, której premiera odbyła się w 2011 roku) i jednocześnie jeszcze nie-tłumaczony na język polski.

¹ Jeden z pominiętych w niniejszym wyborze dramatów, a uwzględniony przez Rafolta, utwór Ivany Sajko *Kobieta-bomba* (w tłumaczeniu Doroty Ćirlić-Straszyńskiej) został opublikowany w „Dialogu” oraz wystawiony przez Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie.

Projekt ma charakter przekładoznawczy i wiąże się z badaniami, jakie prowadzę na temat przekładów oraz recepcji literatury chorwackiej w Polsce. Został zrealizowany w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego. Na śląskiej slawistyce specjalizacja translatologiczna istnieje od 1998 roku, a badania przekładoznawcze pod kierunkiem prof. dr hab. Bożeny Pikali-Tokarz prowadzone są w Instytucie od dwudziestu lat. Pod tłumaczeniami podpisali się studenci filologii chorwackiej (w wielu przypadkach w trakcie publikacji tekstu już jej absolwenci) z wyjątkiem dramatu *Borivoja Radakovicia*, który przetłumaczyła Anna Ruttar, adiunkt w Instytucie Filologii Słowiańskiej. Nad jakością i poprawnością tłumaczeń czuwał czteroosobowy zespół: Katarzyna Majdzik, Leszek Małczak, Anna Ruttar i Małgorzata Stanisiz.

Idea zapoznania czytelnika polskiego z tendencjami panującymi w dramacie chorwackim od lat dziewięćdziesiątych XX wieku, przy jednoczesnym uwzględnieniu kontekstu kultury polskiej i odrzuceniu dramatów w zbyt dużym stopniu zanurzonych w kulturze rodzimej, a wskutek tego niezrozumiałych dla odbiorcy polskiego, stanowiła główne kryterium niniejszego wyboru. Jest on uzupełnieniem tego obrazu dramatu i teatru chorwackiego, jaki wyłania się z już przetłumaczonych i wystawianych utworów. Ich listę załączam w postaci aneksu bibliograficznego.

W dziejach recepcji dramatu chorwackiego w Polsce okres po II wojnie światowej to czas ożywionych i intensywnych kontaktów teatralnych. Wprawdzie publikowano mało przekładów, ale za to obecność chorwackich autorów na scenach polskich należy uznać za znaczącą. Od 1958 roku, kiedy odbyła się w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu polska prapremiera renesansowej komedii *Dundo Maroje* Marina Držicia (później doczekała się jeszcze siedmiu nowych realizacji w innych teatrach), niemal co roku na którejś z polskich scen grano teksty chorwackich autorów. Wśród nich z pewnością najbardziej znany polskiej publiczności był do niedawna Ivo Brešan, głównie za sprawą kultowej sztuki *Przedstawienie „Hamleta” we wsi Głucha Dolna*, najlepiej bodaj zapamiętanej z wersji Teatru Telewizji, wyreżyserowanej przez Olę Lipińską (utwór miał w sumie siedemnaście realizacji). Największa popularność Brešana przypada na drugą połowę lat siedemdziesiątych

i lata osiemdziesiąte XX wieku. Po 1990 roku polskiej widowni zaprezentowano jeden nowy dramat tego autora *Diabelskie nasienie* oraz nową realizację *Przedstawienia*, negatywnie zresztą ocenioną przez krytykę. Poza wymienionymi dramatopisarzami – poprzestając na przykładach utworów, które miały więcej niż jedną realizację – na scenach polskich przed 1990 rokiem wystawiano między innymi: *Ostrożnie z małżeństwem* Duško Roksandicia (dziewięć realizacji), *Bank Glembay LTD* Miroslava Krleży (trzy realizacje), *Raj na ziemi, czyli niema żona* Vojislava Rabadana (pięć realizacji), *Grę i rzeczywistość (Miłość aktorów)* Tito Strozziiego (czasami mylnie zaliczanego do literatury włoskiej; dziewięć realizacji, w tym jedna w 1995 roku) oraz *Państwowego złodzieja* Fadila Hadżicia (cztery realizacje, w tym trzy po 1990 roku).

Dzisiaj pod względem popularności dołącza do tych autorów Miro Gavran. Na scenach polskich teatrów wystawiono pięć utworów tego autora i doczekały się one trzynastu realizacji, z których siedem przypada na komedię *Wszystko o kobietach*. Ponadto ukazały się dwie książkowe edycje wyboru dramatów Gavrana. Jest on jedynym dramatopisarzem w dziejach polsko-chorwackich, a wcześniej polsko-jugosłowiańskich przekładów, którego teksty ukazały się w formie książki. Wcześniej w tej formie wydano tylko jedną pozycję: dwutomową *Antologię współczesnego dramatu jugosłowiańskiego*, opracowaną przez Ognjena Lakićevicia (Łódź 1988). Chorwacką dramaturgię reprezentowały w niej dwa utwory: *Przedstawienie „Hamleta” we wsi Głucha Dolna* Ivo Brešana i *Chorwacki Faust* Slobodana Šnajdera. Tłumaczenia innych chorwackich dramatów były publikowane na łamach czasopisma „Dialog”.

Po 1990 roku na scenach polskich teatrów publiczność miała jeszcze możliwość zobaczyć w wersji scenicznej trzy teksty prozatorskie pióra chorwackich autorek. Utwory te zostały udramatyzowane w Teatrze Polonia. Są to powieści Dubravki Ugrešić *Stefcia Ćwiek w szponach życia*, Vedrany Rudan *Ucho, gardło, nóż* i Rujany Jeger *Darkroom*, przy czym w przypadku ostatniej realizacji związek oryginału z przedstawieniem jest symboliczny. Trudno nawet powiedzieć, że to adaptacja. O spektaklu jego reżyser Przemysław Wojcieszek powiedział: „Od początku byłem przekonany, że nie chcę robić spektaklu o Chorwacji, o Bałkanach, ale o Polsce. O Polsce, jaką widzę za oknami. Już sam fakt przeniesienia tej

historii w nasze realia sprawił, że całkowicie oderwałem się od książki. Zacząłem pisać własny tekst. Z książki *Darkroom* mamy więc tytuł, typy postaci i zaledwie kilka anegdot².

W niniejszym wyborze znalazło się dziesięciu autorów, z których pięciu było w Polsce albo tłumaczonych, albo wystawianych. Są to: Lada Kaštelan, Dubravko Mihanović, Filip Šovagović, Tena Štivičić, Tomislav Zajec. Po raz pierwszy zostają zaprezentowani polskiemu czytelnikowi Borivoj Radaković, Mate Matišić, Marijana Nola, Asja Srnc-Todorović i Milko Valent.

Do nadania wyborowi tytułu *Kroatywni* zainspirowali mnie studenci I roku filologii chorwackiej (rok akademicki 2011/2012, grupa B), którzy użyli tegoż słowa w adresie mejlowym grupy.

Autorką projektu okładki jest Anna Czubilińska, absolwentka śląskiej slawistyki i studentka Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Ania zginęła tragicznie w styczniu 2012 roku. Pierwotną koncepcję Ani dokończył Marcin Kasperek z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Korzystając z Jej zdjęć, przygotował projekt stron działowych.

Dziękuję wszystkim osobom zaangażowanym w projekt, a w szczególności: Ani, Kasi i Małgosi za wspólną weryfikację tłumaczeń i korektę językową tekstów. W imieniu całego zespołu dziękuję lektorce języka chorwackiego Ivanie Fakac za konsultacje i pomoc w interpretacji oryginalnych tekstów. Dziękuję również Wydawnictwu Uniwersytetu Śląskiego i jego dyrektorowi Panu Profesorowi Janowi Jakóbczykowi za wydanie książki, Pani mgr Małgorzacie Poglódek za jej zredagowanie oraz Ministerstwu Kultury Republiki Chorwacji i miastu Katowice za dofinansowanie publikacji. Bez tego instytucjonalnego wsparcia wydanie niniejszej książki byłoby niemożliwe do zrealizowania.

² Cyt. za: D. WYZYŃSKA: *W Polonii, w Polsce tu i teraz*. „Gazeta Wyborcza” z 10 marca 2006. Dodatek „Co Jest Grane” nr 59, s. 24.

Chorwackie dramaty w przekładach polskich w latach 1990–2011

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. GAVRAN Miro: *„Antygone Kreona” i inne dramaty*. Tłum. Karolina BRUSIĆ, Anna TUSZYŃSKA. Kraków, „Księgarnia Akademicka”, 2003, 244 s., 3 nlb. [NIKČEVIĆ Sanja: *Tajemnice dobrego teatru*. Tłum. z j. angielskiego Małgorzata SUGIERA, s. 7–15; nota o autorze, s. 245–246]:
 - *Antygone Kreona / Kreontova Antigona*. Tłum. Karolina BRUSIĆ, s. 17–46.
 - *Czechow Tolstojowi powiedział „żegnam” / Čehov je Tolstoju rekao zbogom*. Tłum. Anna TUSZYŃSKA, s. 91–142.
 - *Mąż mojej żony / Muž moje žene*. Tłum. Anna TUSZYŃSKA, s. 143–188.
 - *Szekspir i Elżbieta / Shakespeare i Elizabeta*. Tłum. Karolina BRUSIĆ, s. 47–90.
 - *Wszystko o kobietach / Sve o ženama*. Tłum. Anna TUSZYŃSKA, s. 189–242.
2. GAVRAN Miro: *„Jak zabić prezydenta” i inne*. Tłum. Anna TUSZYŃSKA. Kraków, Wydawnictwo Panga Pank, 2007. [*Życie jest niezmiernie inspirujące*. Wywiad z autorem przeprowadziła Anna TUSZYŃSKA, s. 8–12]:
 - *Hotel Babilon / Hotel Babilon*, s. 117–138.
 - *Jak zabić prezydenta / Kako ubiti predsjednika*, s. 73–116.
 - *Miłości George’a Washingtona / Ljubavi George’a Washingtona*, s. 13–41.
 - *Noc bogów / Noć bogova*, s. 43–71.
 - *Światy równoległe / Paralelni svijetovi*, s. 191–258.
 - *Wszystko o mężczyznach / Sve o muškarcima*, s. 139–190.

PUBLIKACJE W CZASOPISMACH (W CAŁOŚCI)

1. BREŠAN IVO: *Diabelskie nasienie. Sztuka w ośmiu obrazach / Ledeno sjeme*. Tłum. Dorota Jovanka ČIRLIĆ. „Dialog” 1999, nr 12, s. 36–78.
2. KAŠTELAN Lada: *Ostatnie ogniwo / Posljednja karika*. Tłum. Dorota Jovanka ČIRLIĆ. „Dialog” 1999, nr 12, s. 79–101.
3. SAJKO Ivana: *Kobieta-bomba / Žena-bomba*. Tłum. Dorota Jovanka ČIRLIĆ. „Dialog” 2009, nr 9, s. 160–178.

4. ŠNAJDER Slobodan: *Skóra węża / Zmijin svlak*. Tłum. Dorota Jovanka ČIRLIĆ. „Dialog” 1997, nr 9, s. 54–84.
5. ŠOVAGOVIĆ Filip: *Cegła: dramat do znudzenia / Cigla*. Tłum. Dorota Jovanka ČIRLIĆ. „Dialog” 2001, nr 9, s. 37–69.
6. ŠTIVIČIĆ Tena: *Ostrożnie! Szkło! / Fragile!* Tłum. Dorota Jovanka ČIRLIĆ. „Dialog” 2008, nr 11, s. 120–166.
7. ZAJEC Tomislav: *Mleko / Mlijeko*. Tłum. Danuta ČIRLIĆ-STRASZYŃSKA. „Dialog” 2008, nr 11, s. 78–117.

PUBLIKACJE W CZASOPISMACH (FRAGMENTY)

1. GAVRAN Miro: *Noc bogów / Noć bogova*. Tłum. Halina KALITA. „FA-art” 1996, nr 4, s. 116–129.
2. KAŠTELAN Lada: *Ostatnie ogniwo / Posljednja karika*. Tłum. Jolanta SUPIŃSKA-BIERNACKA. W: *Widzieć Chorwację. Panorama literatury i kultury chorwackiej 1990–2005*. Red. Krystyna PIENIAŻEK-MARKOVIĆ, Goran REM, Bogusław ZIELIŃSKI. Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2005, s. 291–298.
3. KISELJAK Zrinka: *Album fotografii rodzinnych / Dječak s albumom obiteljskih fotografija*. Tłum. Piotr PLEWIŃSKI. „FA-art” 1996, nr 4, s. 172–185.
4. MIHANOVIĆ Dubravko: *Biale / Bijelo*. Tłum. Jolanta SUPIŃSKA-BIERNACKA. W: *Widzieć Chorwację. Panorama literatury i kultury chorwackiej 1990–2005*. Red. Krystyna PIENIAŻEK-MARKOVIĆ, Goran REM, Bogusław ZIELIŃSKI. Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2005, s. 311–321.
5. NUIĆ Nina: *Sąsiedztwo do góry nogami / Komšiluk naglavačke*. Tłum. Joanna REKAS. W: *Widzieć Chorwację. Panorama literatury i kultury chorwackiej 1990–2005*. Red. Krystyna PIENIAŻEK-MARKOVIĆ, Goran REM, Bogusław ZIELIŃSKI. Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2005, s. 331–339.
6. SRNEC-TODOROVIĆ Asja: *Martwe wesele / Mrtva svadba*. Tłum. Krystyna PIENIAŻEK-MARKOVIĆ. W: *Widzieć Chorwację. Panorama literatury i kultury chorwackiej 1990–2005*. Red. Krystyna PIENIAŻEK-MARKOVIĆ, Goran REM, Bogusław ZIELIŃSKI. Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2005, s. 299–310.

7. ŠOVAGOVIĆ Filip: *Cegła / Cigla*. Tłum. Karina MIEDZIĘLSKA. W: *Widzieć Chorwację. Panorama literatury i kultury chorwackiej 1990–2005*. Red. Krystyna PIENIAŻEK-MARKOVIĆ, Goran REM, Bogusław ZIELIŃSKI. Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2005, s. 323–330.

Literatura chorwacka na scenach polskich w latach 1990–2011

1. BREŠAN IVO: *Diabelskie nasienie / Ledeno sjeme*. Data premiery: 21.10.2000. Teatr im. Juliusza OSTERWY. Lublin. Reżyseria Krzysztof BABICKI. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ.
2. BREŠAN IVO: *Diabelskie nasienie / Ledeno sjeme*. Data premiery: 19.02.2001. Teatr Telewizji. Reżyseria Olga LIPIŃSKA. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ.
3. BREŠAN IVO: *Przedstawienie „Hamleta” we wsi Głucha Dolna / Predstava „Hamleta” u selu Mrđuša Donja*. Data premiery: 3.04.2009. Teatr Ludowy. Duża Scena. Kraków-Nowa Huta. Reżyseria Tomasz OBARA. Tłum. Stanisław KASZYŃSKI.
4. GAVRAN MIRO: *Czechow Tolstojowi powiedział „żegnam” / Čehov je Tolstoju rekao zbogom*. Data premiery: 18.09.2009. Scena Polska Czeski Cieszyń. Reżyseria Małgorzata SIUDA. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
5. GAVRAN MIRO: *Hotel Babilon / Hotel Babilon*. Data premiery: 21.01.2011. Teatr Ludowy. Scena Pod Ratuszem. Kraków-Nowa Huta. Reżyseria Paweł SZUMIEC. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
6. GAVRAN MIRO: *Mąż mojej żony / Muž moje žene*. Data premiery: 2.04.2004. Teatr Ludowy. Kraków-Nowa Huta. Reżyseria Tomasz OBARA. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
8. GAVRAN MIRO: *Mąż mojej żony / Muž moje žene*. Data premiery: 9.10.2004. Teatr im. Adama Mickiewicza. Częstochowa. Reżyseria Anna KĘKUŚ. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
9. GAVRAN MIRO: *Miłości George’a Washingtona / Ljubavi George’a Washingtona*. Data premiery: 2.12.1990. Teatr Polski. Bydgoszcz. Reżyseria i tłum. Ewa GRABOWSKA.
10. GAVRAN MIRO: *Miłości George’a Washingtona / Ljubavi George’a Washingtona*. Data premiery: 12.04.1993. Teatr Telewizji. Reżyseria Henryk KLUBA. Tłum. Ewa GRABOWSKA.

11. GAVRAN Miro: *Wszystko o kobietach / Sve o ženama*. Data premiery: 3.02.2006. Teatr Ludowy. Scena Pod Ratuszem. Kraków-Nowa Huta. Reżyseria Paweł SZUMIEC. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
12. GAVRAN Miro: *Wszystko o kobietach / Sve o ženama*. Data premiery: 13.01.2007. Teatr im. Wandy Siemaszkowej. Mała Scena. Rzeszów. Reżyseria Krzysztof JAWORSKI. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
13. GAVRAN Miro: *Wszystko o kobietach / Sve o ženama*. Data premiery: 6.01.2008. Teatr Nowy. Zabrze. Reżyseria Bartłomiej WYSZOMIRSKI. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
14. GAVRAN Miro: *Wszystko o kobietach / Sve o ženama*. Data premiery: 12.04.2008. Teatr im. Stefana Jaracza. Scena Margines. Olsztyn. Reżyseria Giovanni CASTELLANOS. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
15. GAVRAN Miro: *Wszystko o kobietach / Sve o ženama*. Data premiery: 27.03.2009. Tarnowski Teatr im. Ludwika Solskiego. Mała Scena. Tarnów. Reżyseria Krzysztof PRUS. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
16. GAVRAN Miro: *Wszystko o kobietach / Sve o ženama*. Data premiery: 23.05.2009. Teatr Powszechny im. Jana Kochanowskiego. Scena Kameralna. Radom. Reżyseria Krzysztof OLICHWIER. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
17. GAVRAN Miro: *Wszystko o kobietach / Sve o ženama*. Data premiery: 6.09.2010. Teatr Capitol. Warszawa. Reżyseria Tomasz OBARA. Tłum. Anna TUSZYŃSKA.
18. HADŽIĆ Fadil: *Państwowy złodziej, czyli spółka z o.o. / Državni lopov*. Data premiery: 5.01.1992. Teatr Polski. Bydgoszcz. Reżyseria i tłum. Ewa GRABOWSKA.
19. HADŽIĆ Fadil: *Sposób na życie, czyli państwowy złodziej / Državni lopov*. Data premiery: 29.11.2003. Teatr Kameralny. Szczecin. Reżyseria i tłum. Ewa GRABOWSKA.
20. HADŽIĆ Fadil: *Złodziej państwowy / Državni lopov*. Data premiery: 22.01.2006. Teatr im. Aleksandra Fredry. Scena Inicjatyw Aktorskich. Gniezno. Reżyseria i tłum. Ewa GRABOWSKA.
21. JEGER Rujana: *Darkroom / Darkroom*. Data premiery: 15.03.2006. Teatr Polonia. Warszawa. Reżyseria Przemysław WOJCIESZEK. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ.
22. KRLEŽA Miroslav: *Blitwo, ojczyzno moja*. Data premiery: 24.02.1992. Teatr Telewizji. Reżyseria Bogdan HUSSAKOWSKI. Tłum. Maria KRUKOWSKA. Adaptacja Tadeusz NYCZEK.

23. MIHANOVIĆ Dubravko: *Žaba. Mala wieczorna modlitwa / Žaba*. Data premiery: 22.12.2006. Teatr Polskiego Radia. Reżyseria Waldemar MODESTOWICZ. Tłum. Danuta ĆIRLIĆ-STRASZYŃSKA.
24. RUDAN Vedrana: *Ucho, gardło, nóż / Uho, grlo, nož*. Data premiery: 12.11.2005. Teatr Polonia. Scena Fioletowe Pończochy. Warszawa. Reżyseria i adaptacja Krystyna JANDA. Tłum. Grzegorz BRZOWICZ.
25. SAJKO Ivana: *Kobieta-bomba / Žena-bomba*. Data premiery: 15.09.2009. Teatr im. Stefana Jaracza. Scena Margines. Olsztyn. Reżyseria Giovanni CASTELLANOS. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ.
26. STROZZI Tito: *Gra i rzeczywistość (Miłość aktorów) / Igra i zbilja*. Data premiery: 18.02.1995. Teatr Polski. Bielsko-Biała. Reżyseria Stanisław NOSOWICZ. Tłum. Zygmunt STOBERSKI.
27. ŠNAJDER Slobodan: *Skóra węża / Zmijin svlak*. Data premiery: 16.05.1998. Teatr Rozmaitości. Warszawa. Reżyseria Piotr CIEPLAK. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ.
28. ŠNAJDER Slobodan: *Skóra węża / Zmijin svlak*. Data premiery: 23.11.1998. Teatr Krypta. Szczecin. Reżyseria Tatiana MALINOWSKA-TYSZAKIEWICZ. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ.
29. ŠNAJDER Slobodan: *Skóra węża / Zmijin svlak*. Data premiery: 10.01.1999. Stowarzyszenie Teatralne „Łaźnia”. Kraków. Reżyseria Tanja MILETIĆ-ORUČEVIĆ. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ.
30. UGREŠIĆ Dubravka: *Šteficia Ćwiek w szponach życia / Šteficia Cvek u raljama života*. Data premiery: 29.10.2005. Teatr Polonia. Scena Fioletowe Pończochy. Warszawa. Reżyseria i adaptacja Krystyna JANDA. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ.
31. UGREŠIĆ Dubravka: *Šteficia Ćwiek w szponach życia / Šteficia Cvek u raljama života*. Data premiery: 14.10.2009. Teatr Ludowy. Scena Pod Ratuszem. Karków-Nowa Huta. Reżyseria Mateusz PRZYŁĘCKI. Tłum. Dorota Jovanka ĆIRLIĆ. Adaptacja Justyna KOWALSKA, Mateusz PRZYŁĘCKI.

Leszek Małczak

Redaktor
Małgorzata Pogłódek

Korektor
Barbara Jagoda

Projektant okładki i szaty graficznej
Anna Czubilińska i Marcin Kasperek

Skład i łamanie
Tomasz Gut

Copyright © 2012 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2097-7

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 17,25. Ark. wyd. 14,00. Papier
Alto 90 g/m² Cena tomu 1. i 2. – 38 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: PPHU TOTEM s.c.
M. Rejnowski, M. Zamiara
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław